CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr. 4r-762/2023 Judecătoria Soroca sediul Central
4-2300727-03-4r-21082023 Judecător: Ghenadie Purici

D E C I Z I E
în numele Legii

03 octombrie 2023 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți

În componență:
Președintele ședinței, judecătorul Gheorghe Scutelnic
Judecători Viorel Pușcaș și Oleg Moraru

a examinat în ședință de judecată publică în ordine de recurs recursul agentului constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan declarat împotriva hotărârii judecătoriei Soroca sediul Central din 18 iulie 2023 în cauza contravențională de învinuire a lui Maxim Galina ***** în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional al RM.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A TĂ:

La data de 10 ianuarie 2023 de către agentul constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan în privința lui Maxim Galina ***** a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru faptul precum că la 10.01.2023 se constată executarea a construcției anexei 4 x 5 m, antreului 2 x 2,4 m și terasei cu copertină la imobilul existent din str. ***** mun. Soroca precum și teraselor supra anexelor existente cu câte 2 încăperi din materiale ușor montabile-demolabile. Totodată se constată executarea în curte a terasei cu 2 nivele 3,2 x 10 + 3 x 6 m și garajului 3 x 8 m cu terasă deschisă, fără autorizație de construire, astfel încălcând prevederile art. 1 (2) a Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010, precum și art. 22 lit. a), b), art. 24 lit. a), c) a Legii privind calitatea în construcții nr. 721-XIII din 02.02.1996.

Acțiunile lui Maxim Galina ***** au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 179 Cod contravențional al RM - executarea construcțiilor de orice categorie, indiferent de tipul de proprietate şi de destinație, fără autorizație de construcție.

În temeiul art. 395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.01.2023 întocmit în privința lui Maxim Galina ***** în baza art. 179 Cod contravențional al RM a fost expediat în adresa Judecătoria Soroca sediul Central pentru examinare conform competenței, cu recomandarea aplicării în privința lui Maxim Galina ***** a pedepsei sub formă de amendă și aplicarea măsurii de siguranță prevăzute de art. 439^6 Cod contravențional – demolarea construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea judecătoriei Soroca sediul Central din 22 februarie 2023 a fost recunoscută vinovată Maxim Galina ***** de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional şi în baza acestei legi s-a stabilit acesteia o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 250 u.c. ceea ce constituie suma de 12500 lei, fără demolarea construcției neautorizate.

Hotărârea nominalizată a fost contestată cu recurs de către agentul constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2023 a fost admis recursul agentului constatator Valentin Vascauțan declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca sediul Central din 22 februarie 2023, adoptată în cauza contravențională în privința lui Maxim Galina în baza art. 179 Cod contravențional, cu casarea hotărârii și remiterea spre rejudecare a cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de recurs a reținut că, instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia privind neaplicarea ei la situația dată din motiv că demolarea construcțiilor neautorizate şi remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate nu este o sancțiune contravențională. Or, aceasta constituie o măsură de siguranță obligatorie în cazul comiterii contravenției prevăzute la art. 179 Cod contravențional, prevăzută expres la art. 439^6 Cod contravențional.

Rejudecând cauza în fond, prin hotărârea Judecătoriei Soroca sediul Central din 18 iulie 2023 Maxim Galina ***** a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute la art. 179 Cod contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, echivalentul a

12 500 lei, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal fără demolarea construcțiilor neautorizate.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărîrii și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a menționat că la adoptarea hotărârii instanța eronat a interpretat prevederile legale ale art. 179 și art. 439^6 alin. (3) Cod contravențional, demolarea construcțiilor neautorizate şi defrișarea arborilor şi arbuștilor se dispune de către instanța de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art. 26 Cod contravențional.

Astfel, s-a concluzionat că prin neaplicarea măsurilor de siguranță instanța a ignorat faptul că construcțiile neautorizate au fost executate fără verificarea execuției lucrărilor de specialiștii autorizați în domeniu și ca rezultat sunt executate cu încălcarea normelor în construcții, iar calitatea acestora nu poate fi garantată și poate duce la accidente.

Subsecvent, consideră că prin neaplicarea măsurii complimentare – demolarea construcțiilor neautorizate se admite ca pe viitor încălcarea legislației în domeniul construcțiilor cu promovarea ilegalităților și promovarea unei țării murdare și fără nici un aspect arhitectural al localității.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea hotărârii judecătoriei Soroca sediul Central din 18 iulie 2023, în latura pedepsei, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărâri din cele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod contravențional după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.

Cu titlu preliminar, Colegiul penal relevă că potrivit textului recursului înaintat, agentul constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan este de acord cu starea

de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor contravenientei, inclusiv și cu pedeapsa principală stabilită, însă nu este de acord cu soluția de neaplicarea față de Maxim Galina ***** a măsurilor de siguranță prevăzute la art. 439^6 alin. (3) Cod contravențional - demolarea construcțiilor neautorizate.

La fel, instanța de recurs reține că contravenienta Maxim Galina ***** nu a contestat hotărârea primei instanțe.

Mai mult ca atât, Colegiul penal menționează că în ședința de judecată contravenienta Maxim Galina ***** și-a recunoscut integral vina, necontestând probele acumulate de către agentul constatator.

Prin urmare Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile contravenientei Maxim Galina ***** în baza prevederilor art. 179 Cod contravențional al RM.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal nu a stabilit careva motive de a interveni în hotărârea contestată în ce privește aspectul încadrării acțiunilor contravenientei Maxim Galina *****, apreciind-o ca fiind legală, adoptată cu respectarea dispozițiilor legale privind administrarea probelor, instanța de recurs fiind solidară cu soluția adoptată și nu se va expune repetat.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din hotărâre, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Subsecvent, Colegiul penal menționează că potrivit art. 470 alin. (3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.

Astfel, în limitele recursului, verificând chestiunea individualizării pedepsei aplicate în privința contravenientei, Colegiul penal a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 9, 41 și 42 Cod contravențional, ținând cont de gravitatea contravenției săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea contravențională, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, stabilindu-i contravenientei Maxim Galina ***** sancțiunea contravențională în limitele sancțiunii prevăzute la art. 179 Cod contravențional.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal constată că prima instanță în mod neîntemeiat a dispus neaplicarea față de Maxim Galina ***** a măsurii de siguranță prevăzută la art. 439^{6} alin. (3) Cod contravențional - demolarea construcțiilor neautorizate prin prisma art. 79 Cod penal, or, prevederile respective nu sunt incidente procesului contravențional.

Așadar, potrivit prevederilor art.439^{4} lit. b) Cod contravențional, în procesul contravențional, în scopul înlăturării consecințelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârșirii faptelor contravenționale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sânt întrunite condițiile de tragere la răspundere contravențională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranță demolarea construcțiilor neautorizate şi/sau defrișarea arborilor şi arbuștilor.

Totodată, potrivit prevederilor art. 439^{6} alin. (1) și (3) Cod contravențional, demolarea construcțiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 134^{1} , 168, art.177 alin. (3), alin. 4 lit. c) şi d), art.178, 179 şi 226 şi atrage, după caz, remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

Demolarea construcțiilor neautorizate şi defrișarea arborilor şi arbuștilor se dispun de către instanța de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art.26 sau procesul contravențional a încetat în temeiul art.441 alin. (1) lit. f).

Într-o altă ordine de idei art. 423^{10} alin.(4) Cod contravențional, stabilește că în cazul constatării contravențiilor prevăzute la art.104^{1}, 178 şi 179, agentul constatator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439^{6}.

În contextul prevederilor legale menționate, inclusiv reieșind din conținutul art.395 alin. (1) pct.1) lit. d) Cod contravențional în care este menționat că de competența exclusivă a instanței de judecată sunt cauzele contravenționale unde

agentul constatator propune aplicarea măsurilor de siguranță, se atestă faptul că, la constatarea vinovăției persoanei de comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional, aplicarea măsurii de siguranță sub formă de demolarea construcției neautorizate nu reprezintă o obligație legală necondiționată, ci mai degrabă o prerogativă ce ține de discreția instituțională a instanței.

Iar dispunerea aplicării acesteia este dictată în exclusivitate de „scopul înlăturării consecințelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârșirii faptelor contravenționale", așa cum este prevăzut expres de art.439[4] Cod contravențional.

Pe cale de consecință, Colegiul penal relevă că, măsura de siguranță prevăzută la art. 439[6] Cod contravențional – demolarea construcțiilor neautorizate, nu reprezintă o sancțiune complimentară obligatorie, ceea ce impunea o justificare motivată a necesității aplicării acesteia, dar nu ca efect imediat și necondiționat al constatării vinovăției contravenientului în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional.

Concomitent, la aplicarea măsurii de siguranță propuse de agentul constatator, instanța urmează să țină cont în mod obligatoriu de necesitatea aplicării unor penalități proporționale, această situație urmând a fi verificată prin prisma *„triplului test"*, constant emanat din jurisprudența CtEDO, care se aplică direct în jurisprudența Republicii Moldova, reieșind din prevederile art. 4 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

În acest mod, *„triplul test"* presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor, care urmează a fi utilizate, în vederea atingerii unui scop predefinit.

În aceste circumstanțe se denotă că la aplicarea măsurilor de siguranță instanța de judecată urmează să stabilească dacă aceasta corespunde gravității situației create, or la caz sancțiunea legală a fost stabilită prin amendă, iar aplicarea măsurii de siguranță nu trece testul de proporționalitate dintre fapta comisă și pedeapsa aplicată, nefiind probat nici faptul că existența construcției respective aduce atingerea normelor de siguranță care să afecteze drepturile și libertățile unor terțe persoane, cum ar fi pretinsa victimă în speța dată. Or, lipsa autorizației de construcție la edificarea unei construcții nu întotdeauna creează premise pentru încălcarea dreptului de vecinătate prin influențe inadmisibile față de vecini, mai

ales că, chiar dacă influențele inadmisibile apar pe parcursul timpului, soluționarea disputelor respective ține de competența instanței civile.

Mai mult ca atât, Colegiul penal remarcă că nici agentul constatator, nici victima, în ședință de judecată nu au demonstrat că necesitatea dispunerii demolării construcției neautorizate este necesară în vederea înlăturării unor consecințe sau a unui pericol, așa cum este impus de art. 439^4 Cod contravențional, agentul constatator limitându-se la afirmații generale precum că executarea lucrărilor de construcție neautorizate, ar putea duce la accidente în construcții, argumente pe care instanța de recurs nu le poate însuși, fără existența unui suport probatoriu.

Pe de altă parte, aplicarea unei măsuri de siguranță disproporționate față de consecințele și gravitatea faptei săvârșite de contravenientă, este susceptibilă de a aduce atingere iremediabilă dreptului de proprietate al ultimei, fapt inadmisibil.

Rezumând circumstanțele descrise supra, instanța de recurs consideră necesar de a admite recursul agentului constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan declarat împotriva hotărârii judecătoriei Soroca sediul Central din 18 iulie 2023, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a hotărârii în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, prin care lui Maxim Galina ***** în baza art. 179 Cod contravențional al RM urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 250 (două sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 12500 (douăsprezece mii cinci sute) lei, fără demolarea construcțiilor neautorizate.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 474 Cod contravențional al RM, Colegiul penal,

D E C I D E:

Recursul agentului constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică Valentin Vascauțan declarat împotriva hotărârii judecătoriei Soroca sediul Central din 18 iulie 2023 se admite din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a hotărârii în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Maxim Galina ***** se recunoaște vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional al RM și în baza acestei Legi i se stabilește acesteia pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 250 (două sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 12500 (douăsprezece mii cinci sute) lei, fără demolarea construcțiilor neautorizate.

Se explică lui Maxim Galina ***** dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită, conform art. 34 alin. (3) Cod contravențional, dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei, și efectele neachitării

amenzii în decurs de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei, prevăzute de art. 34 alin.(4) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Gh. Scutelnic

Judecătorii: V. Pușcaș

O. Moraru